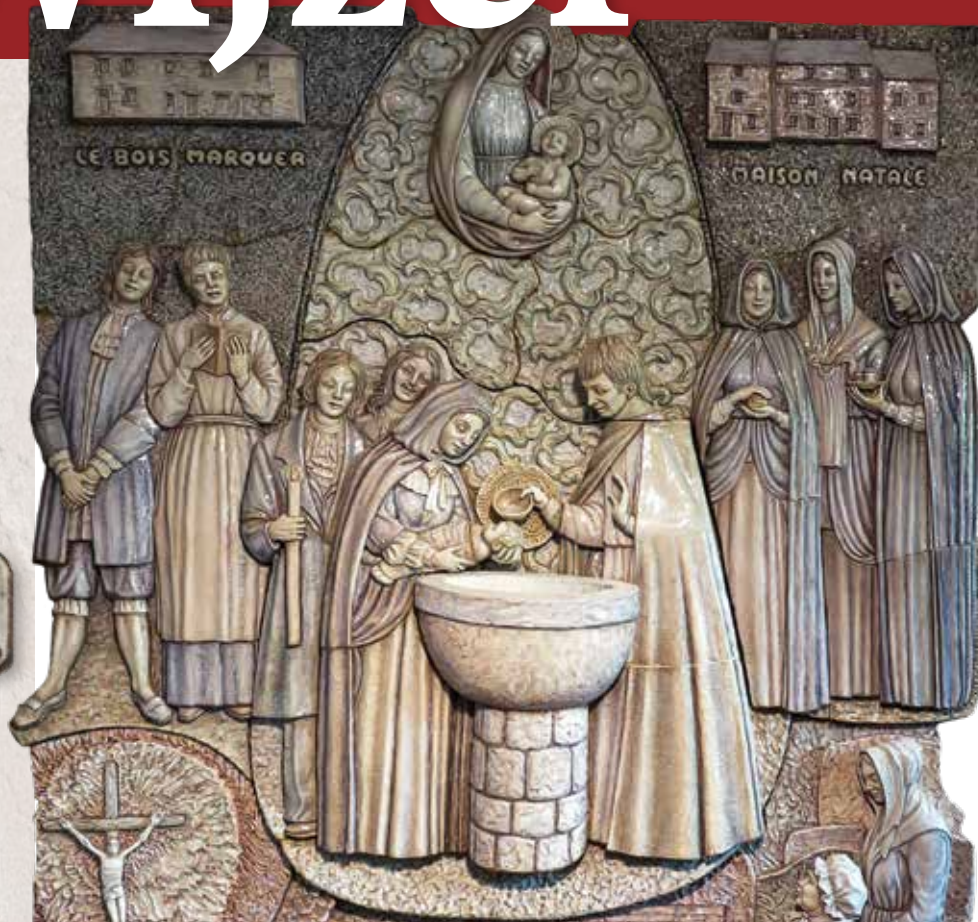

Wijzer

nummer 1 – april 2023

van de redactie:

In deze Wijzer leest u over de 350ste verjaardag van Montfort en de ontmoeting met zijn doper; 'Romance' tussen Karmelietessen en Montfortanen; impressie retraite montfortanen; het komende Generaal Kapittel in Rome en bijeenkomst van jonge montfortanen.

Jubilarissen Piet Schoen, Jan van Loo en Peter Stevens vertellen over hun ervaringen als montfortaan.

Daarnaast natuurlijk weer nieuws uit de Wereldwijde Congregatie en de Wijzertjes.

redactie:

Peter Denneman, John van Oss en Monique Heijman

Jij bent mijn geliefde

Peter Denneman smm

doop van Louis Grignion
(keramiek door S.M. Leidi smm)

Op 31 januari 2023 werd in diverse landen wereldwijd binnen de Montfortaanse familie de 350ste verjaardag van Montfort gevierd. Zo ook in ons land. Op die dag kwamen wij samen in het klooster Vroenhof.

Terwijl Louis XIV, de Zonnekoning, in Versailles zijn feesten viert en kinderen krijgt met zijn maîtresses, terwijl zijn soldaten in de Lage Landen vrouwen en kinderen vermoorden, komt bij de familie Grignion de eerste grote vreugde en het eerste nog groter verdriet. Op 16 februari 1672 wordt een jongetje geboren, dat de naam krijgt van zijn fiere vader: Jean-Baptiste. Vier maanden later sterft het kindje al. De vreugde keert terug als er op 31 januari 1673 weer een zoontje wordt geboren, dat op 1 februari het doopsel ontvangt, zoals het in het parochieregister staat opgetekend:

“De 31ste januari is geboren Louis, zoon van de weledele heer Jean-Baptiste

Grignion en vrouwe Jeanne Robert, zijn echtgenote, heer en vrouwe van La Rachellerale, onze parochianen. Hij werd ten doop gehouden door de heer Louis Huber, heer van Beauregard en mevrouw Marie Lemoine, vrouwe van Tressouët. De doopplechtigheid werd verricht in de kerk van Sint Jan, door mij ondergetekende: Pierre Hindré, pastoor van de kerk en deken van de stad, 1 februari 1673”.

Na de doopplechtigheid werd er traditiegetrouw met z'n allen naar het geboortehuis gegaan om daar samen de moeder te begroeten en rond de feesttafel aan te schuiven. Lang zou het kind niet in het fraaie herenhuis verblijven.

Naar gewoonte van de hogere burgerij werden kinderen 'uitbested' aan de familie van hun pachters. Zo werd de kleine Louis toevertrouwd aan Francoise André.

De evangelisten verhalen dat bij de doop van Jezus in de Jordaan uit de hemel Gods woord klinkt:

"Jij bent mijn geliefde zoon. Ik beleeft vreugde aan jou."

Montfort is zich zijn hele leven bewust geweest dat deze woorden ook hem bij zijn doop, daags na zijn geboorte, zijn toegezegd. Als geen ander is hij zich bewust geweest dat:

wie zich met Jezus laat dopen leven moet als hij, d.w.z. zonder zich boven anderen verheven te achten, zonder te vluchten in zelfbeklag, zonder geweld, haat, racisme. Wie zich laat dopen moet dienaar of helper van anderen worden en elke morgen opnieuw het juk van vrede en gerechtigheid op de schouders nemen.

Dat viel toen niet mee, maar vandaag de dag ook niet. Nu we leven in een wereld waar wellustige macht, oorlogslust, haat en geloofswaanzin mensen tot het uiterste kan drijven. In feite is de doop een radicaal gebeuren, vol consequenties.

Wie zich laat dopen, krijgt het niet gemakkelijk. Dat heeft Montfort aan den lijve ondervonden en in zijn preken en geschriften anderen ook voorgehouden. Maar ook heeft hij beleefd en anderen voorgehouden dat wie met Jezus gedoopt is, vertoeven mag in de ruimte van de bevrijdende God. Die ruimte is er al, voordat er ook maar iets van een gedoopte wordt gevraagd.

Goed om te weten dat de stem uit de hemel blijft klinken, altijd weer tot jou met je sterke- en zwakke kanten, met je liefde en met je schuld:

"Jij bent mijn geliefde dochter, mijn geliefde zoon. Ik beleeft vreugde aan jou!" ■

Het kan verkeren

Jo van Osch smm z.g.

Verder lezend in het boekje 'Montfort missionaris' schrijft Jo van Osch smm met kwinkslagen naar onze tijd over Montfort die zijn doper ontmoet.

'We zijn in het jaar 1707. Montfort en zijn vrienden zitten zonder officieel pastoraal werk. Ze hebben zich teruggetrokken in de kluis van Saint-Lazare en leven er ver van alle conventionele structuren. Maar hoe gaat dat vaak? Vaak halen de structuren ons weer in, juist waar we dachten eraan ontkomen te zijn. De kluizenaars bezitten een eigenaardige aantrekkingskracht: het lijkt dat ze wereldvreemd en on sociaal, introvert en egoïstisch hun eigen geestelijk potje koken. Maar het schijnt dat de wereld zulke wereldvreemden nodig heeft. Feit is dat uit de hele streek gelovigen kwamen toestromen; vooral op de kerkelijke hoogtijdagen. De mensen hebben een fijne neus voor wat echt is. De toeloop was zo groot, dat Montfort in de openlucht moest preken; het kapelletje was veel te klein. Straatventers en boetepredikers hebben dit gemeen, dat ze in een ommezien volk om zich heen verzamelen. Een paar woorden zijn voldoende, het zit hem vooral in de klank van hun stem. Maar verkeersagenten zien niet

graag dat er opstoppen komen in het gewone verkeer. De pastoors in de omtrek raken spoedig verontrust als er veel volk elders gaat kerken. Vooral als er zo'n vreemde vogel in het spel is als Montfort. De clerus oordeelt anders dan het gewone volk: ze hebben tenslotte niet voor niets theologie gestudeerd. Wanneer dan ook de bisschop van Saint-Malo in de streek op visitatie komt, krijgt hij het nodige te horen; en dit leidt ertoe dat hij die zonderlinge kluizenaar bij zich laat komen. Montfort gaat naar de pastorie waar de bisschop verblijft en de regionale geestelijkheid ontvangt. De prelaat is juist aan tafel als Montfort aangekondigd wordt. Dat is voor hoge heren wel een moeilijk moment. Het wordt dan ook een koel onthaal, er worden korte metten gemaakt. Vóór Montfort het goed en wel weet, heeft hij weer een verbod op zak: geen zielzorg meer in het diocees.

Toen deed zich een aardig incident voor. Juist op dat pijnlijke moment stapt pastoor Hindré de kamer binnen. Dat is me toch wat: de priester die hem indertijd, als pastoor in Montforts geboorteplaats, het doopsel toegediend heeft...

Stel u de blijdschap en ook wel een beetje de trots van de doper voor. Hij heeft al vaker gezegd als hij over Montfort hoorde praten: *"Die jongen heb ik indertijd nog gedoopt!"* Nu hij pastoor van Bréal is heeft hij bijzondere aandacht voor de jeugd; hij zoekt een missionaris voor een aparte parochietraite voor de jongeren. Het tekent de joviale en hooggeschatte zielzorger, dat hij onmiddellijk aan Montfort vraagt om dit werk op zich te nemen. Niets van het zo juist voorgevallene heeft hij opgemerkt. Zijn vraag komt heel onbevangen.

Het moet tot eer van de bisschop gezegd worden, dat hij de situatie dadelijk opnieuw dorst in te schatten en zijn conclusie trok. Hij glimlachte verlegen en gaf zijn goedkeuring.

Het lijkt wel een klein toneelstuk met als titel: *"Het kan verkeren!"* Maar ondanks dit blijspelachtig slot dringt het tot je door, hoe Montfort zijn missionarisleven heeft zien wenden en keren langs de klippen van hoogwaardigheidsbekleders en kerkelijke instellingen. Hij heeft het volgehouden omdat hij nederig was.' ■

Montfort: door alle tijden heen...

Charles Leta smm

Op 31 januari jl. vierden de montfortanen het 350-jarig jubileum van het geboortjaar van Louis-Marie Grignion de Montfort. Voor deze bijzondere gelegenheid werd een filmpje gemaakt waarin enkele confraters openhartig vertelden wie Montfort voor hun is en wat Montfort voor hen betekent.

Opvallend is dat bijna elke confrater zo anders is in zijn beleving over Montfort. Ze hebben verschillende aspecten van zijn leven, persoonlijkheid en lering genoemd. Dichtbij de mensen; vooral bij de armen; onvermoeibaar persoon; grote beschikbaarheid en dienstbaarheid; zijn standvastigheid; creativiteit en spiritualiteit van incarnatie zijn onder andere kenmerken die genoemd werden. Montfort spreekt ieder van hen blijkbaar aan op verschillende manieren, of het nu door zijn spirituele lering of door zijn manier van leven is.

Het verbaasde me een beetje toen ik dit filmpje aan het monteren was. Want ik dacht dat elke Montfortaan Montfort kende uit dezelfde boeken, lessen en studies. Waarom verschilt de mening over Montfort van de

ene medebroeder ten opzichte van die van de ander vroeg ik mij toen af. Door deze vraag ontstond bij mij de gedachte dat het leven en de leer van Montfort door de tijden heen hetzelfde blijft; hoe het beleefd wordt,

is wat eigenlijk het verschil maakt. Want bij spiritualiteit gaat het uiteindelijk om persoonlijke ervaringen: Montfort en ik, in dit geval.

Voor mij is dit een belangrijke boodschap over de voortzetting van onze missie. Als je wilt dat het leven en de leer van Montfort nog betekenis heeft, dan moet je ervoor zorgen dat Montfort ook leeft in het nu, op dit moment. Montforts ervaring en taal kunnen anders zijn geweest, of zelfs achterhaald. Maar de kern en de geest blijft volgens mij relevant, net als die van Jezus Christus. Het is de taak van elke montfortaan om door zijn persoonlijke ervaring Montfort in het hier en nu te laten leven.

De vragen die ons daarbij misschien kunnen helpen zijn:

‘Als Montfort nu zou leven, wat zou hij voor God en voor de mensen doen? Op welke manier zou hij het waarmaken?’ ■

<https://youtu.be/yeFy9ZbyS54>

‘Romance’ tussen karmelietessen en montfortanen

Theo van der Geest smm

klooster Heilig Landstichting

Een kleine eeuw geleden is er in Nederland, zou men kunnen zeggen, een soort ‘romance’ begonnen tussen de montfortanen en de ongeschoeide karmelietessen.

In de eerste helft van de 19^e eeuw waren er nauwelijks kloosters van deze zusters in Nederland en helemaal geen montfortanen. Vanwege antiklerikale- en antireligieuze maatregelen in Duitsland en Frankrijk zochten veel religieuzen en priesters in de tweede helft van die eeuw hun

toevlucht in het katholieke Zuid-Nederland. De ‘intocht’ in Nederland van karmelietessen – uit Duitsland en Frankrijk – was rond 1860, die van de montfortanen – uit Frankrijk – rond 1880. Beiden waren dus ‘religieuze asielzoekers’ en in vooral Zuid-Nederland werden ze gastvrij ontvangen.

Nauwere contacten tussen karmelietessen en montfortanen ontstaan ca. 50 jaren later.

Vanuit de Karmel in ’s-Hertogenbosch, die met tussenpozen bestond vanaf 1624, zijn in de eerste helft van de 20^e eeuw Karmels gesticht in Schiedam (1920), Oirschot (1931) en Drachten (1935). Vanuit Schiedam zijn ook weer twee Karmels gesticht – Heilig Landstichting (1928) en Egmond a/d Hoef (1931). Bij drie van die nieuwe stichtingen kwamen de montfortanen in beeld. En in alle gevallen om heel pragmatische redenen.

Vanuit de Karmel van Schiedam werd in 1928 in Nijmegen een Karmel gesticht. In *Radicaal kloosterleven* (Brian Hefferman) staat: ‘Dat de Heilig Landstichting een ideale plek was voor een Karmel, was moeder Antoinette (priorin) al eerder opgevallen. Het was er rustig, er was ruimte, de oprichter en bezieler van het park, pastoor Suys, was de komst van een Karmel goedgezind, en sinds 1922 was er een klooster van de paters montfortanen die geestelijke verzorging wilden verlenen’.

Bij hun keuze voor de Heilig Landstichting speelde bij de zusters ook mee, dat elke Karmel een soort tegenwoordig stelling was van het Karmel-

Karmelklooster Egmond a/d Hoef

© Hout & Bingen

gebergte in Palestina, waar zij hun wortels hadden. Niets was mooier dan een Karmel in het Nederlandse Heilig Land, waar bovendien montfortanen als Bijbelgids fungeerden. En het leek alsof er op hen gewacht werd, want er stond sinds 1923 op het terrein een klooster, dat omschreven werd als 'een juweeltje van oosterse bouwkunst, een witte droom op de bergen'.

Meer dan 70 jaren, tot 1996, zijn montfortanen van de Heilig Landstichting betrokken geweest bij de geestelijke verzorging van de zusters. Een van de eersten was pater Jan Eijkeler, een in 1929 aan de in 1923 opgerichte Katholieke Universiteit Nijmegen afgestudeerde exegeet.

Ook bij de stichting van de Karmel van Egmond a/d Hoef heeft de aanwezigheid van montfortanen in Egmond aan Zee een grote rol gespeeld.

Een zus van de pastoor van Egmond a/d Hoef was Karmelietes in de Karmel van Schiedam. Na een bezoekje aan zijn zus kwam hij tot de conclusie, dat het goed zou zijn als er in Egmond een klooster van karmelietessen zou komen. De priorin van Schiedam had daar wel oor naar. Het klooster daar, niet echt gebouwd als klooster, was ook nog gelegen op een ongunstige plek - o.a. inkijk van de burens. Zij zag het wel zitten: een nieuw klooster stichten en bouwen in Egmond a/d Hoef, in traditionele bouwstijl, op een meer geschikte plek, met de nodige afzondering. Volgens de Kronieken van de Karmel van Egmond speelde ook nog een belangrijke rol, dat er in Egmond aan Zee een klooster van montfortanen was. En die waren bereid, tegen aanzienlijk lagere kosten dan de dominicanen in Schiedam, de liturgievieringen te verzorgen en andere vormen van pastorale zorg te verlenen. In 1931 vond de verhuizing van Schiedam naar Egmond plaats. Er zijn periodes geweest, dat één Montfortaan uitdrukkelijk benoemd werd tot rector van deze Karmel, o.a. de paters Henskens en Sijstermans. De andere montfortanen die ooit in Egmond aan Zee verbleven, zijn zeker ook met regelmaat voorgegaan in de vieringen.

Het zou zo maar kunnen zijn, dat de Egmondse montfortanen een positieve indruk over de Karmel gevestigd hebben binnen hun Congregatie. In elk geval hebben in IJsland werkzame montfortanen, daarbij gesteund door provinciaal-overste Johannes Hupperts, er bij kardinaal Willem van Rossum, prefect van de Congregatie voor de Voortplanting des Geloofs, op aan gedrongen, toestemming te geven voor de vestiging van een slotklooster op IJsland. De priorin van de Egmondse Karmel had daar wel oren naar en bij haar verkenningsbezoek aan IJsland in 1937, kreeg zij van de montfortanen een kavel grond cadeau in het kustplaatsje Hafnarfjörður. Vanwege allerlei perikelen, veroorzaakt door de Tweede Wereldoorlog, liep de bouw en in gebruik neming van het klooster flinke vertraging op. In 1946 was de IJslandse Karmel een feit. Alle montfortanen die op IJsland werkzaam geweest zijn hebben pastorale diensten verleend aan de zusters van dit Karmelklooster. Pater Piet Schoen kan daar nog enthousiast over vertellen.

Tussentijds, in 1931, was vanuit de Karmel van 's-Hertogenbosch de Karmel van Oirschot gesticht. In 1644 was er ook al - heel kort - een Karmel in Oirschot. Daaraan herinnerde de verering van 'de heilige non', Maria Margaretha van de Engelen. In 1930 lukte het de zusters, via de

familie de Kroon (de bierbrouwer), het pand waarin de Karmel in 1644 gevestigd was, te kopen en in 1931 werd Karmel Sint Jozef ingezegend en het slot ingesteld. Bij de keuze voor Oirschot had ook meegespeeld, dat de kapel bediend zou kunnen worden door de montfortanen, aldus de Kronieken. Dat gebeurt intussen al 92 jaren. Iedere Montfortaan die in Oirschot tot priester gewijd is, is minstens één keer voorgegaan in de Karmel. En jaarlijks heeft minimaal één neomist er zijn eerste Mis gedaan. Bij de huidige zusters leven nog de namen van o.a. de paters Math Bertrand, Jo van Osch, Piet Derckx en Piet Schoen.

Vanuit de Karmel van de Heilig Landstichting is in 1939 de Karmel van Lembang, bij Bandung (Java, Indonesië) gesticht. Na de vestiging van het Montfortaanse noviciaat en groot seminarie in Bandung gingen de paters Piet Derckx, Nico Scheiders en Wim Peeters daar regelmatig voor in de vieringen.

Toch wel een bijzonder stukje Montfortaanse geschiedenis, die band tussen de karmelietessen en de montfortanen. Het was voor de montfortanen niet alleen 'geven', maar ook 'ontvangen', in het bijzonder iets mee krijgen van het beschouwende leven van deze zusters. Wat mij betreft een spirituele verrijking. ■

Karmel Oirschot

Nieuws uit de Wereldwijde Congregatie

'Durf risico's te nemen'

Peter Denneman smm

'Durf risico's te nemen voor God en voor de mensheid – Onze creatieve loyaliteit' is het motto van het Generaal Kapittel dat van 1 t/m 21 mei in Rome wordt gehouden.

Naast 5 leden van het Generaal Bestuur, econoom en secretaris, nemen 45 montfortanen deel aan dit Generaal Kapittel. Namens Nederland zijn Charles Leta en Peter Denneman vertegenwoordigd. De eerste dagen staan op de agenda: het verslag van het Generaal Bestuur, de financiën en de verslagen van de 19 entiteiten. Op 8 en 9 mei voorbereiding op de verkiezing van een nieuwe Generaal-Overste. Op 16 mei worden de bestuursleden gekozen. Op 18 mei een privé-audiëntie bij paus Franciscus. De overige dagen worden vooral gevuld met workshops in diverse taalgroepen. Op 21 mei is de afsluitende eucharistieviering met kardinaal Carballo als voorganger.

In het midden van het logo staat een *kruis*. Grafisch gezien is dat het kleinste teken, maar door het werk van de Geest, vertrekken vanuit dat teken de pijlen die naar de uiteinden van de wereld gaan (een cirkel). De kracht van het kruis, aanstootgevend en onbeduidend in de ogen van de wereld, is de enige kracht die de vernieuwende trouw kan voortbrengen. In het logo staan veel kleuren die de continenten en ons missionair charisma weergeven. De pijlen zijn een symbool van de daadkracht van de Geest, zo zijn ook wij geroepen om te leven. De vernieuwende dimensie en de "uitgaande" dynamiek worden weergegeven door de verschillende richtingen en wegen die worden afgelegd door de pijlen die eeuwig vertellen over het werk dat God heeft voltooid in en door *Maria*.

Opening noviciaat in Papoea Nieuw Guinea

Op 2 februari 2023, feest van Maria Lichtmis, is het montfortaans noviciaat in Kiunga (Papoea Nieuw Guinea) geopend. De eerste novicen

zijn: Godwin, uit het bisdom Wewak, hij heeft zijn tweede jaar van de theologische studie aan het Katholiek Theologisch Instituut (KTI) voltooid; en Anselm, eveneens uit het bisdom Wewak, die zijn eerste jaar van de theologische studie aan het KTI heeft voltooid en als derde: Tresi (Larouche), uit het bisdom Daru-Kiunga, hij heeft zijn filosofische studie aan het KTI voltooid.

Bij de opening waren ook vertegenwoordigd de Broeders van Sint Gabriel, de Dochters der Wijsheid en de Zusters van de Rozenkrans, samen met familie en verwanten van de novicen. In de viering kreeg ieder de toog, Bijbel en het boek met de voornaamste geschriften van Montfort. Bij die plechtigheid sprak de delegatie-overste, pater Aloisius Banggur smm: 'montfortanen schrijven geschiedenis en boeken vooruitgang in Papoea Nieuw Guinea. Na 63 jaar missionering, vooral in dit bisdom Daru-Kiunga, komt het zaad tot wasdom!'

logo Generaal Kapittel 2023

De makers van het logo voor dit Generaal Kapittel geven de volgende uitleg:

Bijeenkomst van de Belgische-, Duitse- en Nederlandse montfortaanse missionarissen

Stefan Musanai smm

Er is niets dat je gelukkiger maakt dan broeders en zusters te ontmoeten met dezelfde roeping en missie. Deze woorden zijn misschien wat overdreven, maar ze zijn een uiting van oprechte vreugde na de ontmoeting van de Belgische-, Duitse- en Nederlandse medebroeders. De bijeenkomst vond plaats in Nederland (gemeenschap Vroenhof en Schimmert) en duurde twee dagen.

De Belgische- en Duitse- medebroeders kwamen op 13 februari 2023 in de ochtend aan in Vroenhof. De activiteit in de ochtend begon met een gezamenlijke reflectie over hoe we de vreugdevolle boodschap van het evangelie kunnen verwezenlijken. Elke medebroeder deelde zijn persoonlijke ervaring over hoe hij de missie van de Congregatie in zijn respectievelijke entiteit opvat en realiseert.

Daarna hebben we samen nagedacht over Canticum 91 van Montfort: *'Een goede Missionaris'*. Peter Denneman smm en Jos Van den Bergh smm hielpen ons om de achtergrond van deze canticum te ontdekken en uit te diepen hoe Montfort zichzelf zag en hoe hij zijn volgelingen zou willen zien. De gezamenlijke discussie over deze Canticum is zeker een verrijking van onze kennis over Montfort en onszelf als zijn volgelingen.

bespreking in Vroenhof

Op dinsdag 14 februari hadden we onze bijeenkomst in de gemeenschap van Schimmert. Deze begon met een eucharistieviering samen met de confraters van de gemeenschap. Vervolgens bezochten we het montfortaanse monument in Schimmert onder begeleiding van John van Oss smm. Hij zei dat dit monument is opgericht ter herinnering aan de aanwezigheid van de Montfortanen en de Dochters der Wijsheid in Nederland. Schimmert is een historische plek voor Nederlandse montfortanen. Vanaf hier is het werk en de ontwikkeling van de Nederlandse montfortanen begonnen.

aan tafel in Schimmert

Daarna bezochten wij de begraafplaats met de graven van de Montfortanen en Dochters der Wijsheid. Peter Denneman smm, overste van de Nederlandse Vice-Provincie, zei dat we dit bezoek aan de begraafplaats nodig hebben om ons bewust te maken dat onze missie vandaag niet kon worden genoten en voortgezet zonder de roeping en de missie van degenen die ons zijn voorgedaan. We baden om hun bijstand opdat wij onze missie kunnen voortzetten. Aan het einde van het gebed zongen we het lied *'Animé de L'Amour'*.

Ja, we geven toe dat deze ontmoeting vrij kort, maar wel zinvol was. Pastorale drukte is vaak een moeilijk te overwinnen obstakel. Deze bijeenkomst brengt ons tot elkaar en doet onze broederschap groeien. Deze ontmoeting heeft ons er ook bewust van gemaakt dat één van de sterke punten van onze missie broederschap is. Terwijl de wereld steeds meer de geest van individualisme en egoïsme promoot, proberen wij het netwerk van broederschap te verbreden en ons met elkaar te verbinden. De missie van de Congregatie maakt dat wij verspreid werken en de pastorale context doet verschillen. Maar we komen allemaal voort en zijn gevormd vanuit dezelfde bron: de montfortaanse, mariale gemeenschap. Als het je tegen zit of je bent moe, ga dan even terug naar die bron. Daar wordt je dorst gelest. ■

bezoek aan monument "Op de Bies" in Schimmert

Impressie retraite montfortanen (1, 8 en 15 maart 2023)

Herman Jansen smm

Het was even schrikken. Op 1 maart hoorden we dat de Bijbelverhalen niet alleen door bijbelonderzoek benaderd moeten worden; er is de laatste 50 jaren nog een andere discipline die ingeschakeld dient te worden, namelijk de archeologie. En die discipline roept benauwende vragen op. Waren de kinderen van Israël ooit slaven in Egypte? Was er wel een woestijntocht? Hebben de koninkrijken van David en Salomon wel bestaan?

En daar gaat ons geloofsverhaal. Zitten we ineens in de woestijn van de ontkenning?

Maar de 6 inleidingen van Franck Ploum hielden ons geloof overeind. Het gaat eerder om beeldverhalen dan historische data. Franck deed als een Mozes en Maarten Luther King die op de drempel stonden van het Beloofde Land en de verwerking van een visioen. Franck nam ons mee als profeet Elia en Jeremia; als een schrift-geleerde; als een navigator; als de ontdekker van de piketpaaltjes op onze route.

We mochten met hem ontdekken dat woestijnen ten diepste ontstaan door

hebzucht. Dat herstellende gerechtigheid en wereldwijde solidariteit ons door de woestijn heen helpen.

Motto: iedereen kansen bieden om te leven = liefde.

Het leven van ieder mens beweegt zich tussen 2 polen: woestijn – Beloofde Land; dood – leven; duisternis – licht; droogte – water; werkelijkheid – visioen.

Blijf niet in de woestijn. Heb geduld met het bereiken van het Beloofde Land. Meditaties ondersteunden de 6 inleidingen. “Woord en Beeld door stilte vereend”. Ook de 3 Eucharistievieringen waren van wezenlijk belang. Al met al onvergetelijke dagen. Tē rijk aan inhoud en bezinning om het in een enkele impressie samen te vatten. ■

Jubilarissen

Piet Schoen smm

66 jaar priester (31 maart 2023)

Als ik terug kijk op die vele jaren, dan kan ik alleen maar heel dankbaar zijn. Dankbaar niet alleen tegenover God die me “in zijn dienst heeft gewild”, maar ook tegenover zovelen die me hebben geholpen en gesteund. Mijn ouders op eerste plaats, die me hebben laten zien, wat geloven betekent en ook mijn broer en zussen die me in die jaren op vele manieren geholpen hebben en veel anderen. Dat ik bij de Montfortanen ben gekomen is een verhaal op zich, ik had nooit van Montfort of Montfortanen gehoord, maar door een samenloop van omstandigheden kwam ik in Schimmert terecht. Daar heb ik zowel Montfort als de Montfortanen leren kennen en ik heb daar nooit spijt van gehad, integendeel. Ik ben blij en ook dankbaar, dat het zo gelopen is.

Ik heb heel wat verschillende opdrachten gekregen en in de beginjaren taken op me mogen nemen, waar ik echt niet op voorbereid was. Ik heb die taken naar beste vermogen proberen te vervullen en ik heb er over het algemeen goede herinneringen aan. Terugkijkend ben ik dankbaar voor alles, zowel voor de jaren in Oirschot als docent en de jaren van studie in Rome en Leuven die er aan voorafgingen, alsook de jaren in IJsland. Zowel het een als het ander

Piet Schoen smm

was niet makkelijk. Er waren moeilijke momenten en teleurstellingen. Vooral als ik de opdracht niet kon voltooien, omdat ik door omstandigheden onverwacht een andere taak op me moest nemen.

Na deze eerste moeilijke periode, mocht ik me voegen bij de confraters die toen sinds korte tijd in Brazilië werkzaam waren. Daar heb ik me pas echt montfortaan gevoeld, want nu kon ik zoals Montfort “aan de armen het evangelie verkondigen” in woord en daad.

Ik ben er ruim dertig jaar gebleven en kijk er met voldoening en dankbaarheid op terug, dankbaar ook tegenover zovele medewerkers, die me niet alleen geholpen hebben, maar me ook heel veel hebben geleerd, vooral mijn trouwe helpster en medewerkers Inez, waaraan ik veel te danken heb gehad, zowel in huis als in de parochie.

Mijn parochiekerk in Haarlem, waar ik ben opgegroeid en waar ik veel hulp heb ondervonden in al die jaren, was toegewijd aan Onze Lieve Vrouw van Zeven Smarten. Toen ik dan ook gevraagd werd om een kerk te bouwen in een hele arme wijk in S. Paulo, heb ik die kerk toegewijd aan O.L. Vrouw van Smarten. Bij haar heb ik altijd steun gevonden op moeilijke momenten en zij was zoals zovele vrouwen in de arme wijken in S. Paulo en elders, vol geloof en vertrouwen, ondanks armoede en onbegrijpelijk lijden en verdriet. Haar heb ik altijd voor ogen gehad in al die jaren en ik bid nog steeds tot haar, mijn moeder van smarten en schutpatroon.’

Jan van Loo smm

65 jaar priester (16 maart 2023)

‘Het meest kenmerkende van deze periode is wel dat er verzorging nodig is. Die is voor het overgrote deel in handen van onze vrouwelijke medewerkers. Zij zorgen er niet alleen voor dat wij niets te kort komen, maar ook dat wij goed verzorgd zijn. Dat is niet slechts in materieel opzicht het geval, maar ook zijn zij een zegen voor ons geestelijk welzijn. Nooit krijgen we het gevoel dat wij voor hen te veel of te lastig zijn. Onlangs hadden wij een aantal buitenlandse confraters op

Jan van Loo smm

bezoek. Zij voelden zich zeer op hun gemak. Aan duizend en één dingen moest gedacht worden en voorzieningen getroffen. Alles was tot in de puntjes verzorgd. Dit is een mooie gelegenheid om eens een keertje ‘heel veel dank’ te zeggen. Wij waarderen jullie zorgzame inzet uitermate. Jullie maken en houden het leven in onze gemeenschappen leefbaar.

Als ik terugkijk, dan is dat met een gevoel van dankbaarheid voor de rijkdom aan kennis, waarden en vorming die ons in al die jaren werd overgedragen. Voor mij is het een hecht fundament geworden voor mijn verdere menselijke- en religieuze ontwikkeling. Door mijn eerste benoeming voor Fatima in Portugal kwam ik in de gelegenheid gedurende een periode van acht jaren er niet alleen een nieuwe taal bij te leren, maar ook om waardering te krijgen voor een andere cultuur. Zeer gevarieerd waren de taken die mij werden toevertrouwd: leraar, vertaler en uitgever van Montfort’s ‘Ware Godsvrucht’ in het Portugees, recruteur, socius, novicemeester. Het Tweede Vaticaans Concilie bracht beweging in het denken, doen en spreken over religieuze aangelegenheden en dat leidde tot verdieping. In 1966 keerde ik terug naar Nederland en gaf mijn hoofdtaak – die van propagandist voor Fatima – mij voldoende gelegenheid voor predicatie en assistentie in parochies en rectoraten, voor begeleiden van bedevaarten en voor persoonlijke geestelijke begeleiding van mensen.

Om die taken goed te kunnen vervullen, is mij de behoefte aan verdieping door studie en bezinning steeds bijgebleven. Voor mij is kijken naar deze vijfenzestig jaar geen terugblik, maar een blik naar de toekomst, waar nog heel veel mogelijk is.

Ja, bewustwording van het ouder worden met de daarmee gepaard gaande beperkingen. Maar ook het voordeel van het verwerven van een extra stukje verdieping in de richting 'groeien naar het einde'. Daarvoor ben ik zeer dankbaar. Mijn moeder is 100 jaar geworden, mijn zus 102 en ook ik hoop zolang mogelijk mijn leven voort te mogen zetten met verdieping en bezinning. Ik voel het zo: vijfenzestig jaar ben ik priester-montfortaan, en ik mag iedere dag nog méér worden, want onze God is een barmhartige God. In dat vertrouwen ga ik hoopvol verder.'

Peter Stevens smm
60 jaar priester (24 maart 2022)

Peter Stevens smm

Ik blik terug op de inspiratiebronnen en bijzondere momenten die mijn leven en werk als priester hebben gevormd. Ik neem jullie mee naar mijn kinderjaren in Echt, naar Brazilië, Rotterdam, Oirschot en uiteindelijk naar Houthem waar ik nu woon.

Na de oorlog, die grote impact heeft gehad op mijn leven doordat in één dag bijna mijn hele familie vermoord werd en ik als klein kind erbij was toen mijn moeder dit bericht ontving, raakte ik geïnspi-

reerd door de verhalen van missionarissen die ik als misdienaar in de H. Landricus-kerk in Echt hoorde vertellen. Door het horen van deze verhalen wilde ik zelf ook missionaris worden, wat leidde tot mijn toetreding tot de Montfortanen. In 1963, het jaar van mijn priesterwijding, was het 2^e Vaticaans Concilie met paus Johannes XXIII. De vernieuwende visie van de Kerk, met 'open deuren en ramen', enthousiasmeerde mij en vele anderen. Inspirerende figuren als Mgr. Bekkers, kardinaal Alfrinck en Schillebeecx, droegen bij aan mijn motivatie om de wereld in te trekken.

In 1968 vertrok ik naar Brazilië. Na het volgen van een taalcursus in Petropolis bij Rio de Janeiro ben ik in Perus, São Paulo, gaan werken. Samen met Charles Knibbeler, een sociaal bewogen en moedig man, zette ik mij de eerste jaren in voor de lokale gemeenschap. De bevrijdings-theologie speelde een grote rol in ons werk, hoewel het woord toen nog niet bestond. Daarna heb ik nog 10 jaar in dezelfde parochie gewerkt met Math Vroemen. Samen hebben wij aan de wieg gestaan van 12 basissamenlevingen, een nieuwe vorm van kerk-zijn, geïnspireerd vanuit het Concilie en ondersteund door de kardinaal van São Paulo. Pater Carlos Mesters was een belangrijke inspiratiebron, met zijn vermogen om het Evangelie dicht bij de mensen te brengen.

Na 18 jaar Brazilië keerde ik terug naar Nederland voor een sabbathjaar. Tijdens dit jaar werd ik door het Vreemdelingen-pastoraat gevraagd te werken in de Migranten-parochie voor Portugees-sprekenden in Rotterdam. Dat sloot goed aan bij de ervaringen in Brazilië. Ik werkte met Portugezen, Brazilianen, Angolanen en veel Kaapverdianen. De parochie groeide snel en werd een thuishaven voor mensen uit dezelfde cultuur, waar ze elkaar konden ontmoeten en zichzelf konden zijn. Hier met lege handen aangekomen probeerden ze met hun gezin te overleven. Ik heb mij in Rotterdam niet minder missionaris gevoeld dan in Brazilië en het een zegen gevonden om 25 jaar met deze mensen te mogen leven en werken. Ze hebben mij inspiratie gegeven om mijn pastoraal werk te

kunnen doen. Zij hebben mij meer gegeven dan ik hen heb kunnen bieden, vooral strijdvaardigheid, volharding bij tegenslagen en veel geloof en godsvertrouwen. En wat hebben ze een sterke band met elkaar en zijn ze solidair met elkaar. Dat is gemeenschap. Het was een feest met hen Eucharistie te vieren.

Van 2018 tot eind 2020 was ik pastor bij de zusters Franciscanessen in Oirschot. Vanwege gezondheidsklachten ben ik in januari 2021 verhuisd naar klooster Vroenhof in Houthem. De gewenning aan het leven binnen een gemeenschap was niet gemakkelijk. Enerzijds is het natuurlijk heel fijn dat je goed verzorgd wordt, maar anderzijds is het opgeven van mijn zelfstandigheid moeilijk te accepteren. Regelmatig krijg ik nog bezoek van Kaapverdianen uit Rotterdam (ouders, kinderen en kleinkinderen) en dat geeft veel vreugde. Dankbaar kijk ik terug op mijn priesterleven. Ik tel mijn zegeningen. De kerk echter waarvoor ik gewerkt heb stelt mij teleur. Ik lijd aan de kerk waarvan ik houd, ik lijd eraan vanwege de misbruiken en zoals zij zich manifesteert als machtskerk met vooral regels en geboden. Ik vraag mij af of Jezus het zo gewild zou hebben. Kerk-zijn is gemeenschap met God en met elkaar. Delen en breken met elkaar in het leven van alle dag. Je bent zo nog meer kerk buiten het kerkgebouw dan in het kerkgebouw. Ik droom van een dienende kerk die op inspirerende manier door woord en daad de Blijde Boodschap verkondigt in de taal van deze tijd.' ■

Wijzertjes

Alg. Ledenvergadering

Statuten Nederlandse Vice-Provincie

Tijdens het Provinciaal Kapittel van 15 en 16 juni 2021 is besloten dat het bestuur van de Nederlandse Provincie bij het Generaal Bestuur een verzoek zou indienen tot statuswijziging naar Vice-Provincie. Na goedkeuring van het Generaal Bestuur en de besturen van alle Montfortaanse entiteiten, is op 1 juni 2022 de statuswijziging naar Vice-Provincie van kracht gegaan. Inmiddels zijn de statuten ook gewijzigd en op de Algemene Ledenvergadering van 14 maart jl. besproken en goedgekeurd.

Verhuizing broeder Lei Louis smm

Lei Louis smm

Broeder Lei Louis is in de vroege ochtend van 17 januari jl. opgestaan en zelf naar beneden gelopen. Hierbij is hij ten val gekomen en liep hij een flinke hoofdwond op.

Lei lag op zijn arm met de noodknop en kon de knop daardoor niet gebruiken. Waarschijnlijk is hij enige tijd buiten bewustzijn geweest. Overste Piet Derckx werd wakker van geschreeuw in het klooster. Met de ambulance werd broeder Lei naar het ziekenhuis gebracht om nagekeken te worden,

inclusief een MRI-scan van zijn hoofd. De schade bleef gelukkig beperkt tot de hoofdwond. Zijn 'slechte' been deed veel pijn en zijn hoofdwond, een flinke jaap, werd gehecht. Zijn ongelukkige val heeft ertoe geleid dat hij, eerder dan de montfortanen gedacht en gehoopt hadden, overgebracht moest worden naar Zorgcentrum 'Op den Toren' waar ook Wiel Logister smm de juiste zorg ontvangt. Broeder Lei wordt gemist in de gemeenschap. Zijn nieuwe adres is: Zorgcentrum 'Op den Toren', Afd. Smaragd, Kamer 116, Valkenburgerweg 67 te 6361 EB Nuth.

Altaar Montfortkapel, Oirschot

Onlangs is in de Montfortkapel een nieuw altaar geplaatst. Dit altaar is gemaakt van licht eikenhout en is verplaatsbaar. Het is een geschenk

van de Montfortanen. Zij hebben aan de firma Adriaans in Oostelbeers gevraagd het altaar te ontwerpen en te vervaardigen. Op 25 februari is het door Henk (ontwerper) en Maarten (maker) Adriaans afgeleverd.

de firma levert het altaar

Orgel Montfortkapel, Oirschot

Het bestuur van de Stichting Behoud Montfortkapel heeft het orgel van de Montfortkapel laten restaureren. Bijna één jaar na het geven van de opdracht tot restauratie door Groot Bijstervelt B.V., gaf de Stichting de montfortanen te kennen dat de werkzaamheden nagenoeg afgerond zijn en dat op 25 maart alle sponsors uitgenodigd zijn voor het feestelijk moment van oplevering. Op die dag werd er uitleg gegeven over de

restauratiewerkzaamheden en het orgel werd bespeeld door verschillende organisten. Een bordje met de namen van de sponsors die de restauratie mogelijk hebben gemaakt, werd geplaatst. Met dit orgelproject houdt de stichting op te bestaan. Onder leiding van Theo van der Geest smm (links staande op de foto) heeft de stichting 13 jaar het montfortaans erfgoed gekoesterd en doen behouden voor de toekomst. ■

Gratis abonnement

Als u toevallig deze 'Wijzer' heeft gelezen en u wilt dit periodiek voortaan ontvangen, meld dit via deze bon of e-mail info@montfortanen.nl.

Naam:.....

Adres:

Postcode:

Plaats:.....

Sturen aan:
Redactie "Wijzer"
Vroenhof 87
NL-6301 KE Valkenburg (Lb)

Algemene Verordening Gegevensbescherming

Vanaf 28 mei 2018 geldt de nieuwe wet op de gegevensbescherming (AVG), vastgelegd in de Europese verordening GDPR. Van u als lezer gebruiken wij naam en adresgegevens uitsluitend voor het versturen van 'Wijzer' of een uitnodiging voor een montfortaanse dag. Uw gegevens worden niet gedeeld met derden. Indien u wenst dat uw gegevens uit ons adressenbestand verwijderd worden, verzoeken wij u ons per mail te informeren: provincialaat@montfortanen.nl of via telefoonnummer: 043 - 206 5002. Door niet te reageren geeft u toestemming dat wij uw gegevens mogen gebruiken voor 'Wijzer' of een uitnodiging. Voor het plaatsen van artikelen en foto's hebben wij vooraf toestemming gekregen van betreffende personen.

Colofon

Deze periodiek is een uitgave van de Nederlandse montfortanen en verschijnt twee keer per jaar.

Adres
Provincialaat Montfortanen
Vroenhof 87
NL-6301 KE Valkenburg (Lb)
info@montfortanen.nl
www.montfortanen.nl

Ontwerp en DTP opmaak
Yoman Reclame Studio
www.yoman.nl

Drukwerk
Drukkerij Thijsen